

Facebook'un Ö?retmen Nitelikleri Üzerindeki Etki Ölçe?i (FESTQ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Facebook'un Ö?retmen Nitelikleri Üzerindeki Etki Ölçe?i (FESTQ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21585>

Özet

Facebook'un Öğretmen Nitelikleri Üzerindeki Etki Ölçeği (FESTQ), öğretmenlerin **Facebook** sosyal medya platformunu kullanma biçimlerinin, onların genel mesleki nitelikleri üzerindeki etkilerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, özellikle öğretmen niteliği kavramını PCK (Pedagojik Alan Bilgisi), TPACK (Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi) ve yaşam boyu öğrenme gibi modern eğitim çerçeveleri bağlamında incelemektedir.

2018 yılında Akın Efendioğlu tarafından geliştirilen bu ölçek, sosyal medya kullanımıyla öğretmenlerin bilgi paylaşımı, işbirliği ve sürekli mesleki gelişim süreçlerine olan katkıları değerlendirilen çok boyutlu bir yapıya ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, dijital çağda öğretmen yeterliliklerinin nasıl değiştiğini ve sosyal teknolojilerin bu değişime etkisini anlamak için önemli bir zemin sunar.

Anahtar Kelimeler

Facebook, Öğretmen Niteliği, FESTQ, Sosyal Medya, PCK, TPACK, Yaşam Boyu Öğrenme, Ölçek Geliştirme, Eğitim Teknolojisi.

Yazarlar

Akın Efendioğlu

Amaç

FESTQ'nun temel amacı, öğretmenlerin Facebook platformunu mesleki amaçlarla (örneğin, ders materyali paylaşımı, meslektaşlarla iletişim, yeni pedagojik yaklaşımları öğrenme) kullanmalarını, onların mesleki nitelikleri üzerindeki olumlu veya olumsuz etkilerini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, öğretmenlerin sosyal medyayı kullanma sıklığından ziyade, kullanımı niteliğine odaklanarak, mesleki gelişime olan katkıları ölçmeyi hedefler.

Geliştirme çalışması, öğretmenlerin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPACK) çerçevesinde teknoloji entegrasyonu becerilerini nasıl geliştirdiklerini ve sosyal ağlar aracılığıyla yaşam boyu öğrenme alışkanlıklarını nasıl sürdürdüklerini araştırmacılar için ölçülebilir kılmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, öğretmen niteliği kavramını üç ana teorik çerçeve etrafında yapılandırır: PCK, TPACK ve yaşam boyu öğrenme. Bu bağlamda, ölçeğin ölçtüğü yapı, öğretmenlerin sosyal ağlar

kullanarak gerçekleştirdikleri profesyonel öğrenme ve bilgi yönetimi süreçlerini içermektedir. FESTQ, muhtemelen aşağıdaki gibi alt boyutlardan oluşmaktadır:

Profesyonel Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği
Pedagojik Uygulamalara Etki
Teknolojik Yeterliliğin Gelişimi (TPACK boyutu)
Sürekli Öğrenme Motivasyonu

Bu boyutlar, Facebook kullanımıyla öğretmenlerin içerik bilgisi, pedagojik bilgisi ve teknoloji bilgisi arasındaki karmaşık etkileşimi nasıl etkilediğini yansıtmaktadır.

Geçerlik

Ölçek bir geliştirme çalışması olduğu için, geçerlik analizleri orijinal makalede (Efendioğlu, 2018) detaylı olarak sunulmuştur. Bu analizler genellikle yapı geçerliliği (faktör analizi sonuçları) ve içerik geçerliliğini (uzman görüşleri) kapsamaktadır. Yapı geçerliliği çalışmaları, ölçek maddelerinin teorik çerçeve (PCK, TPACK) ile tutarlı olarak beklenen faktör yapısını ortaya çıkardığını göstermiştir. Ancak bu özet girişte spesifik geçerlik katsayıları yer almamaktadır; detaylar için kaynak makaleye başvurulmalıdır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirmeyi amaçlamıştır. Güvenirlik katsayıları (genellikle Cronbach Alfa) orijinal makalede rapor edilmiştir. Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve tekrarlanan uygulamalarda stabil sonuçlar elde edildiğini işaret eder. Spesifik güvenilirlik değerleri bu platformda yer almamaktadır.

Faktör Analizi

FESTQ'nun geliştirilmesi, muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile başlamış ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile ölçeğin çok boyutlu yapısı teyit edilmiştir. Faktör analizi sonuçları, öğretmenlerin Facebook kullanımıyla öğretmen niteliklerine olan etkisinin tek bir boyutta toplanamayacağını, aksine farklı pedagojik ve teknolojik yeterlilik alanlarına ayrıldığını göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin PCK ve TPACK çerçevelerine uygun alt ölçeklere ayrılmasını sağlamıştır.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme Ölçeği (Development)

Format: Orijinal makalede belirtilen Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmıştır. Ölçek derecelendirme bilgisi bu kaynakta belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal geliştirme dili)

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve eğitim profesyonelleri.

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalışan öğretmen popülasyonu)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki farklı okullarda görev yapan, aktif olarak eğitim veren öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Eğitim Araştırmaları, Sosyal Ağlar, Öğretmen Gelişimi, Mesleki Yeterlilik, TPACK, FESTQ, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: eakin@cu.edu.tr

Yazın Adresi: Akın Efendioğlu (Çukurova Üniversitesi, Adana, Türkiye)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Akın Efendioğlu tarafından 2018 yılında geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanıma ilkin izinler ve uygulanacak ücret bilgileri için doğrudan sorumlu yazar (Akın Efendioğlu) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Orijinal makale Springer Nature tarafından yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Efendioğlu A. (2018). Teachers' use of Facebook and teacher quality: developing a `Facebook Effect Scale on Teacher Quality (FESTQ)` from the perspective of PCK, TPACK, and lifelong learning frameworks. *Educational Technology Research and Development*, 1:1-27.

Makalenin orijinal bağlantısı: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11423-018-9586-x>

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: facebookun-ogretmen-nitelikleri-uzerindeki-etki-olcegi-festq-toad.pdf

Facebook'un Öğretmen Nitelikleri Üzerindeki Etki Ölçeği (FESTQ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için ilgili ara?t?rmac?lar?n Efendio?lu (2018) taraf?ndan yay?nlanan orijinal makaleye ba?vurmalar? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM